

WWF:N HYVINVOINTI- RESEPTI TULEVAAN HALLITUSOHJELMAAN

Ihmisen, luonnon ja talouden hyvinvointi kulkevat käsi kädessä. Tulevalla hallituskaudella ratkaistaan, millaisen tulevaisuuden rakennamme. Koska luonto on kaiken hyvinvointimme perusta, on meidän pysäytettävä sen köyhtyminen. Elinvoimainen luonto on Suomen ja suomalaisten etu.

RATKAISUMME KESTÄVÄN HYVINVOINNIN TURVAAMISEKSI:

Suomi toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategian

Suomi on sitoutunut EU:n biodiversiteettistrategiaan, jonka toimeenpaneminen on panostusta Suomen tulevaisuuteen. Luonnon suojeleminen ja ennallistaminen tuottavat elinvoimaisen luonnon lisäksi ilmastohyötyjä muun muassa vahvistamalla hiilinielujä, jotka ovat välttämättömiä Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen toteutumiseksi.

Suomi investoi luontoon 1 % bkt:sta vuosittain

Luonto on talouden perusta. Prosentti bruttokansantuotteesta vuodessa luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon kääntämiseen elpymisurassa ei ole paljon. Sijoitus luontoon on sijoitus ihmisten hyvinvointiin. Luontoon investoimalla tuotetaan luontoarvojen lisäksi muun muassa työtä luovaa ennallistamistaloutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumiskykyä, hiilinielujä, terveyttä ja virkistystä.

Suomi edistää luonnon monimuotoisuutta globaalina turvallisuustekijänä

Suomi on profiloitunut kansainvälisesti ihmisoikeuksien ja rauhan puolestapuhujana, ja tulevalle hallituskaudella on tärkeää, että Suomi edistää monimuotoista ja terveellistä ympäristöä kansainvälisissä neuvottelupöydissä ja nostaa ilmaston ja ympäristön roolia turvallisuuspoliittisessa keskustelussa.

Ota yhteyttä:

Pääsihteeri Liisa Rohweder: 040 840 7461
Suojelujohtaja Jari Luukkonen: 040 585 0020
Oikeudellinen neuvonantaja
Raija-Leena Ojanen: 050 599 0232

Olennaisia toimia:

- EU:n biodiversiteettistrategian suojele- ja ennallistamistavoitteiden suunnitelmallinen täytäminen.
- Helmi-, METSO- ja NOUSU-ohjelmien sekä Vesiensuojelun tehostamisohjelman muuttaminen pysyviksi ja niiden rahoituksen moninkertaistaminen.
- Vanhojen ja luonnonmetsien suojele aloitetaan valtion omistamista metsistä. Potentiaalisille suojelukohteille tarvitaan kiireesti hakkuukiello, kunnes suojelukohteiden määrittely on valmistunut.
- Metsänhoidossa on otettava jatkuva kasvatusta pääasialliseksi toimintamalliksi.
- Ojitetut suot on ennallistettava.
- Vesistöjen hoidossa on siirryttävä kokonaisvaltaiseen valuma-aluekohtaiseen suunnitteluun.
- Metsälaki ja vesilaki on päivitettävä.

Olennaisia toimia:

- On siirryttävä todelliseen kestävä kehityksen budjettiin, jossa kaikki valtion budjettierät käydään läpi kestävyysnäkökulmasta. Ympäristölle haitalliset tuet tulee purkaa ja suunnata uudelleen luontoa hyödyttäviin toimiin.
- Luontotoimiin on budjetoitava 1 % bkt:sta vuosittain.
- Vihreä siirtymä on toteutettava niin, että luontokato ja ilmastokriisi ratkaistaan yhdessä. Tärkeänä työkaluna tähän ovat muun muassa luontopohjaiset ratkaisut.
- Hakkuumaksu on otettava käyttöön.
- Yritykset on otettava mukaan luonnon tilan parantamiseen.
- On otettava tavoitteeksi kasvattaa suomalaista luontopääomaa. Tämä tarkoittaa neitseellisten luonnonvarojen kulutuksen merkittävää vähentämistä ja jalostusasteen nostamista.

Olennaisia toimia:

- Suomi edistää Kunmingin-Montrealin sopimuksen toimeenpanoa kansainvälisillä foorumeilla.
- Suomi toteuttaa kansainvälisissä sopimuksissa antamansa sitoumukset kotimaassa.
- Tulevana NATO-jäsenenä Suomi profiloituu maana, joka edistää luonnon monimuotoisuuden huomioimista ilmaston rinnalla tärkeänä osana konfliktien ehkäisemistä.
- Valtiovarainministeriöiden ilmastokoalition Helsingin periaatteet on laajennettava koskemaan luontoa.
- Suomi toteuttaa YK:n tavoitteen kehitysrahoituksesta ja nostaa oman kehitysrahoituksensa 0,7 prosenttiin bkt:sta.
- Suomen kehitysrahoitusvaroja lisätään erityisesti luonnon monimuotoisuuden suojelemaan ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehittyvissä maissa.

Elämme luontokadon pysäyttämässä ja ilmastokriisin hillitsemässä kohtalonhetkiä. **Tekojen aika on nyt.**

Suomi toimeenpanee EU:n biodiversiteettistrategian

Vuosi 2022 päättyi hyvään uutiseen. YK:n biodiversiteettikokous Montrealissa saavutti yhteisymmärryksen ja syntyi globaali sopimus luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon saamisesta elpymisuralle 2030 mennessä.

Tämän globaalin tavoitteen toteuttamiseen tarvittavia toimia viitoittaa EU:n biodiversiteettistrategia. Se on tielä kartta luontokadon pysäyttämiseen. Keskeiset kokonaisuudet ovat luonnon suojelu ja ennallistaminen eli luonnon tilan parantaminen.

Monimuotoiset metsä- ja maatalousympäristöt ovat tulevaisuusvakuutus Suomelle pitkällä aikavälillä. Monimuotoiset ympäristöt kestävät paremmin erilaisia häiriöitä ja palautuvat niistä paremmin. Ennallistaminen eli luonnon tilan parantaminen on investointi suomalaiseen luontoon. Ennallistamiseen käytetyillä varoilla luodaan työtä ja toimeliaisuutta sekä mahdollistetaan uutta liiketoimintaa.

Suojelu ja ennallistaminen tuottavat ilmastohyötyä mm. hiilinielujen lisäämisen kautta. Hiilinielujen lisääminen on yksi tulevan hallituksen tärkeimmistä tehtävistä, jotta Suomen hiilineutraaliustavoite 2035 voi toteutua.

EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano edellyttää ainakin näitä toimia:

- EU:n BD-strategian suojelu- ja ennallistamistavoitteiden alueellisesti kattava, tiedeperustainen ja suunnitelmallinen täytäminen.
- Helmi, METSO ja NOUSU-ohjelmien sekä Vesiensuojelun tehostamisohjelman jatkuvuuden turvaaminen pitkäaikaisesti ja rahoituksen moninkertaistaminen nykyiseen nähden.
- Vanhojen ja luonnonmetsien suojelu aloittaen valtion omistamista metsistä, potentiaalisille valtion maiden suojelukohteille tarvitaan kiireisesti voimaan hakkuukiello kunnes määrittely on valmistunut.
- Metsänhoidossa jatkuva kasvatusta pääasialliseksi toimintamalliksi ja metsälakiin tarvittavat muutokset, joilla luodaan metsähakkuille vuosittainen katto, rajoitetaan avohakkuuta ja edistetään luonnon hoitoa.
- Vesistöjen hoidossa siirryttävä kokonaisvaltaiseen valuma-aluekohtaiseen suunnitteluun eli pitää määritellä vastuutaho, jolle kuuluu laaja-alainen tarkastelu, sekä tehdä vesilakiin muutokset, jotka mahdollistavat ajantasaiset kalatievelvoitteet kaikkiin vesilupiin.

Vapaaehtoiset suojeluohjelmat Helmi, METSO ja Nousu sekä Vesiensuojelun tehostamisohjelma ovat laajasti hyväksytyjä. Suomessa on jo vuosikymmenien ajan kehitetty menetelmiä ja hankkeita yhteistyössä maanomistajien, alan ammattilaisten sekä ympäristöhallinnon kesken. EU:n ennallistamisasetuksen metsiä ja vesistöjä koskevien tavoitteiden toteuttamisessa Suomella on hyvä etunoja, mutta tarvitaan merkittävästi lisää rahoitusta, toimenpiteiden määrän kasvattamista ja kohdentamista.

EU biodiversiteettistrategia velvoittaa suojelemaan kaikki jäljellä olevat luonnontilaiset ja vanhat metsät. Vanhojen ja luonnonmetsien suojelu on toteutettava kiireisimmin valtion omistamilla alueilla. Relevantteja kohteita määritellään parhaillaan ja potentiaaliset suojelukohteet valtion mailla pitää asettaa hakkuukielloon selvitysten valmistumiseen saakka. Suojelun lisäämiselle on laaja kansalaisten tuki.

Suomi investoi luontoon 1 % BKT:sta vuosittain

Luonto on talouden perusta. Luonnon tilan parantamisella saavutetaan yhteiskunnalle monipuolisesti hyötyjä, joiden arvo ylittää investoidut rahat.

YK:n ympäristöohjelma UNEPin mukaan globalilla tasolla luontoon tehty sijoitukselle tuottaa keskimäärin 30 kertaisen taloudellisen hyödyn. Prosentti bruttokansantuotteesta luonnolle on vähän, kun huomioidaan luonnon merkitys. Prosentti BKT:stä on vähän myös, koska vihreä siirtymä tarvitsee toteutuakseen luontopohjaisia ratkaisuja. Prosentti luonnolle ei ole ihmisiltä pois, sillä luodaan luontoarvojen lisäksi kestävää hyvinvointia mm. ennallistamistaloutta, ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumiskykyä, hiilinieluja, terveyttä, virkistystä.

Luontokato ja ilmastonmuutos kytkeytyvät vahvasti yhteen ja vahvistavat toisiaan. Joulukuussa 2022 julkaistu valtiovarainministeriön ilmasto- ja luontostrategia toteaa tarpeen ratkaista ne yhdessä. Luonnonvarojen ylikulutus on molempien taustatekijä. Valtiovarainministereiden ilmastokoalitiio julkisti kesäkuussa 2022 raportin luontoriskeistä ja siihen liittyvät suositukset. OECD suosittaa Suomelle, että valtiontalouden vakauttamisen osana tehdään kokonaisvaltainen valtion rahankäytön tarkastelu.

Prosentti BKT:sta luonnolle vuodessa mahdollistaa perustan luomisen ekologisesti kestäväälle tulevaisuudelle:

- Tavoitteeksi suomalaisen luontopääoman kasvattaminen vähentämällä merkittävästi neitseellisten luonnonvarojen kulutusta ja nostamalla jalostusastetta.
- Vihreän siirtymän toteuttaminen niin, että luontokato ja ilmastokriisi ratkaistaan yhdessä, käyttöön mm. luontopohjaiset ratkaisut.
- Luontotoimien rahoittaminen purkamalla ja uudelleensuuntaamalla ympäristölle haitallisia tukia.
- Siirtyminen todelliseen kestäväen kehityksen budjettiin, johon kuuluu kaikkien budjettierien läpikäynti kestävyysnäkökulmasta (työkaluna esim. kestäväen elvytyksen kriteerit).
- Hakkuuveron/-maksun käyttöönotto.
- Yritykset mukaan luonnon tilan parantamiseen.

Kunmingin-Montrealin sopimukseen on kirjattu velvollisuus vuoteen 2025 mennessä systemaattisesti lakauttaa haitallisia tukia ja lisätä positiivisia kannusteita luonnon monimuotoisuuden suojelulle ja käytön kestävyydelle.

Luonnon tilan parantaminen ei ole yrityksille uhka vaan mahdollisuus. Suomessa EK on tiedottanut tyytyväisyyttä Kunmingin-Montrealin sopimukseen ja odotustaan tavoitteiden täytäntöönpanolle.

Suomi edistää luonnon monimuotoisuutta globaalina turvallisuustekijänä

Niin Suomessa, Euroopassa kuin globaalistikin ihmisten hyvinvointi rakentuu ekologisesti kestäville ratkaisuille. Suomi osana EU:ta oli vahvasti tukemassa Kunmingin-Montrealin sopimuksen syntymistä joulukuussa 2022.

Suomen ympäristöä ja vastuullisuutta korostava maakuva tunnustetaan maailmalla. Maakuvaan liittyy kuitenkin ristiriitaisuus, joka todetaan vuosikatsauksessa 2021: ”Suomen sijoittuminen on osin ristiriitaista, sillä tulokset esimerkiksi juomaveden, ilman laadun ja teknologian osalta ovat erinomaisia, mutta biodiversiteettiin tai hiilijalanjälkeen liittyvillä mittareilla Suomi suoriutuu heikosti.”

Maailmalla siis tiedostetaan, että Suomella on kirittävä vihreän siirtymän (eli ilmasto- ja luontotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavan talouden rakennemuutoksen) keskeisissä osa-alueissa. Siksi maakuvan vahvistamiseksi ei ole riittävää vain puheissa tukea kestävää kehitystä, vaan pitää ”walk the talk”. On välttämätöntä, että Suomi toimii kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten edellyttämällä tavalla myös kotimaan politiikassa ja panee täytäntöön tarvittavat toimet.

Luontokato lisää luonnonvaroihin liittyviä konflikteja. Terveellisen, puhtaan ja kestävä ympäristön turvaaminen kaikille on ihmisoikeuskysymys ja enenevässä määrin myös turvallisuuspoliittinen asia.

Turvallisuuspoliittiset näkökulmat ja Suomen tavoittelema kokoaan suurempi kansainvälinen rooli tukevat sitä, että Suomi:

- edistää Kunmingin-Montrealin sopimuksen toimeenpanoa kansainvälisillä foorumeilla.
- toteuttaa kansainvälisissä sopimuksissa antamansa sitoumukset kotimaan politiikassa.
- tulevana NATO-jäsenenä profiloituu maana, joka edistää luonnon monimuotoisuuden huomioimista ilmaston rinnalla tärkeänä tekijänä konfliktien ehkäisemisessä.
- edesauttaa että valtiovarainministereiden ilmastokoalition Helsingin periaatteet laajennetaan koskemaan ilmaston rinnalla myös luontoa.
- nostaa kehitysyhteistyörahoituksensa 0,7%:iin bruttokansantulosta.
- lisää kehitysyhteistyövaroja erityisesti luonnon monimuotoisuuden suojeluun ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen kehitysmaissa.

Kunmingin-Montrealin sopimus edellyttää kehittyneiltä mailta rahoituksen lisäämistä kehittyville maille. Lisäksi se edellyttää biodiversiteettiin liittyvän globaalien rahoituksen merkittävää lisämobilisointia. Suomen on tehtävä osansa rahoituksen toteutumisessa. Suomi on muita Pohjoismaita jäljessä biodiversiteettiin suunnatussa kehitysyhteistyörahoituksessa.

Suomen kansainväliselle kilpailukyvyllä ja houkuttelevuudella investointikohteena on eduksi profiloitua luonnon monimuotoisuuden puolestapuhujana sekä vakaan ja sääntöpohjaisen vihreän siirtymän edelläkävijänä.